

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 695 **din data de 22.09.2021**

Dosar nr.: 184/2021

Petiția nr.: 1993/15.03.2021

Petente:

Reclamat:

Obiect: afirmații cu privire la statutul de mamă al petentelor, în sensul că nu au copii

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petenților

1. cu sediul ales pentru comunicarea actelor de procedură la sediul Partidului Național Liberal din Focșani cu sediul în Focșani, Bd. Independenței, jud. Vrancea
2. cu sediul ales pentru comunicarea actelor de procedură la sediul Partidului Național Liberal din Focșani cu sediul în Focșani, Bd. Independenței, jud. Vrancea

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

3. cu comunicarea actelor la sediul U.A.T. Focșani, Bd. Dimitrie Cantemir nr. 1bis, jud. Vrancea

II. Procedura de citare

4. Prin adresa nr. 2642/06.04.2021 (fila 12 -14 din dosar) s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

5. Procedura a fost complet realizată.

6. Prin adresa nr. 3225/28.04.2021 partea reclamată a solicitat prezența la ședința de audieri. (fila 15 la dosar)

7. Prin adresa nr. 3923/25.05.2021 s-a realizat citarea părților pentru data de 17.06.2021. (fila 17 – 19 la dosar)

III. Susținerile părților

Susținerile petentelor

8. Prin adresa nr. 1993/15.03.2021 petentele reclamă faptul că partea reclamată, în cadrul ședinței extraordinare a Consiliului Local al Municipiului Focșani, din data de 17.02.2021, a declanșat un atac verbal violent, stigmatizându-le în public și în mediul online pentru faptul că nu au copii.

9. Ziarele locale au preluat declarațiile acestuia, și anume:

Jurnalul de Vrancea

„ *Consierul atac la viceprimărite.*

Doamnele nu au copii. Nu știu ce înseamnă să fii părinte. Noi știm ce înseamnă să fii părinte. Aceste două individe nu fac nimic pentru copiii celorlalți. Asta înseamnă să se dea putere unui om fără inimă, fără suflet și ghidat de rău în viață.”

Adevărul

„.....Unul dintre cei mai vehemenți dintre ei a fost, care a trecut la un atac la persoană la adresa celor două viceprimărite care nu au venit la ședință, deși se aflau în birourile pe care le-au preluat încă de dimineață, cu ocazia primei lor zile de muncă în instituție după alegerea în noua demnitate. Potrivit acestuia, unul dintre proiecte făcea referire la achiziționarea unei centrale termice pentru o grădiniță din Focșani, unde copiii ar sta în frig. „ nu au copii. Nu știu ce înseamnă să fii părinte. Noi știm ce înseamnă să fii părinte. Aceste două individe nu fac nimic pentru copiii celorlalți. Asta înseamnă să se dea putere unui om fără inimă, fără suflet și ghidat de rău în viață.”

Atașat petiției au fost depuse print-screen-uri ale ziarelor menționate.

Punctul de vedere formulat de către partea reclamată

10. Petentul prezent la ședința de audieri din data de 17.06.2021 precizează că:

- a atacat hotărârea de numire a petentelor, la momentul respectiv existând un conflict între consilieri;
- motivat de faptul că petentele nu au fost prezente la vot, și anume la votarea unui proiect care făcea referire la achiziționarea unei centrale termice pentru o grădiniță din Focșani, petentul a făcut acea remarcă.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

11. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

11. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu

- care atinge un drept.

12. Art. 15 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

13. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „*Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „*Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.*”

Din aceste considerente Colegiul director apreciază că afirmațiile analizate nu sunt protejate de prevederile art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

14. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - α accesibilitatea;
 - α precizitatea;
 - α previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

15. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

16. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

17. Art. 30 al **Constituției României** care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

18. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

19. Deși partea reclamată susține că prezent fiind la ședința de audieri din data de 17.06.2021 a atacat hotărârea de numire a petentelor, la momentul respectiv existând un conflict între consilieri, motivat de faptul că acestea nu au fost prezente la vot, și anume la votarea unui proiect care făcea referire la achiziționarea unei centrale termice pentru o grădiniță din Focșani, afirmând că, aspecte relatate și în presă, **”Doamnele nu au copii, nu știu ce înseamnă să fii părinte, noi știm ce înseamnă să fii părinte, Aceste două individe nu fac nimic pentru copiii celorlalți. Asta înseamnă să se dea putere unui om fără inimă, fără suflet și ghidat de rău în viață, Colegiul constată că se află în prezența unei atitudini ostile, degradante sau negative față de un grup vulnerabil, și anume persoanele care nu au copii.**

20. Astfel afirmațiile analizate ale părții reclamate reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate al petentelor.

21. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

22. Colegiul director aplică amenda în cuantum de 2000 lei față de având în vedere următoarele:

- afirmația este de natură să afecteze grav emoțional un grup vulnerabil de persoane;
- prin presă afirmația a ajuns la un număr mare de cititori;
- reclamatul se află la prima sancționare pentru discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 și precum și al art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (unanimitate de voturi);
2. Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în cuantum de 2.000 lei, potrivit art. 2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare (5 voturi pentru, 3 voturi pentru avertisment);
3. O copie a prezentei hotărâri va fi comunicată părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Partea reclamată, , va achita amenda contravențională la Serviciul de impozite și taxe locale - Primăria Municipiului Focșani, conform Ordonanței nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 22.09.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru,

GRAMA Horia – Membru (online), HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru (online), LAZĂR Maria - Membru, OLTEANU Cătălina – Membru (online), POPA Claudia Sorina – Membru (online)

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 01.11.2021

Redactată și motivată: P.C.S/V.F./

I.H. - pct. 22

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

